

DJEČJI PODLISTAK „HRVATSKE RIJEČI“

HRČKO

19. ožujka 2021.

Broj 198

ISSN 1821-3758

9771821375004

Proljetnice

NP Brijuni

Bela Gabrić

Sara i Jure

Ljubav

Mekani zekan

Dragi čitatelji *Hrcka*!

Dobro nam došlo, proljeće!

Proljetnice su promijele svoje glavice, sunčevi zraci se probijaju kroz oblake, nazire se cvrkut ptica i glasovi djece se čuju, a uz sve to izišao je i proljetni broj *Hrcka*. Dakle, proljeće je tu. Točnije, započinje sutra, 20. ožujka, i donosi nam duže dane, ljepše vrijeme, a samim time i brojne aktivnosti na zraku. Osim proljetnica i cvijeća, obično u proljeće i ljubav procvjeta. Nemojte reći da vas nisam upozorila... No, neka to budu vaše slatke tajne.

Danas, 19. ožujka, je blagdan sv. Josipa, a ujedno je i jedan od četiri praznika hrvatske nacionalne manjine u Srbiji.

Hrcko vas poziva na natječaj koji je u tijeku, te vaše radove željno isčekuje (pogledaj stranicu pored).

Iz godine u godinu ožujski broj *Hrcka* nas podsjeća i na korizmu, na dobra djela, žrtvice, pobožnost križnoga puta... Budući da sljedeći broj *Hrcka* izlazi 23. travnja, onda unaprijed svima vama i vašim obiteljima želim sretan i veseo Uskrs.

Budite veseli, nasmijani i dobri.

Željka

IMPRESUM

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Urednica izdanja: Željka Vukov
Suradnici: Ivana Petrekanić Sič, Bernadica Ivanković,
Marina Piuković, Vesna Huska, Katarina Čeliković, Zoltan Sič,
Nevena Gabrić, Mirjana Crnković, Slađana i Petar Tikvicki

Lektor: Zlatko Romić

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Ilustracije: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov

Obrada fotografija: Nada Sudarević

E-mail: hrcko@hrvatskarijec.rs

Podlistak »Hrcko« izlazi uz redovitu potporu
Pokrajinskog tajništva za kulturu i javno informiranje

NEZGODA S LJUBIMCIMA

Scenarij i crtač: Nikola Pivljak Upravitelj teksta, grafička obrada i Design: Kristijan Sekulić 2021

STRIP KAKO U IZVEDBI POLAZNIKA LIKOVNE SEKCIJE HRVATSKOG KULTURNOG CENTRA "BURJEVAČKO KOLO" U SUBOTICI 2020. GODINE

Natječaj

**HRCKO
TE ZOVE**

**BUDI PISAC,
PJESNIK
BUDI**

*Nek riječi polete iz grudi,
u sebi maštu probudi!*

**Budi kreativan!
Piši, stvaraj!**

Pjesme ili priče pošaljite na e-mail: hrcko@hrvatskarijec.rs
Prvi rok za slanje radova je kraj školske godine, a drugi do
20. rujna 2021. godine.

Autori najboljih radova bit će nagrađeni na *Danima hrvatske
knjige i riječi* – *danima Balinta Vujkova* u listopadu.

Čeka vas iznenađenje!

Radovi (pjesma, proza u obliku kratke priče) mogu biti pisani hrvatskim
standardnim jezikom, te mjesnim govorom (bunjevačka i šokačka
ikavica). Na natječaju mogu sudjelovati učenici osnovne i srednje škole.

Uz svoj rad pošalji sljedeće podatke: ime i prezime, razred, naziv škole i
mjesto, ime i prezime učitelja, nastavnika ili profesora (mentora).

Buđenje proljetnica

Nakon što okopni snijeg, a prije nego se drveće ozbiljno zazeleni, počinje kratkotrajna vladavina proljetnica. Ti stidljivi vjesnici proljeća najavljuju novu vegetacijsku sezonu, buđenje prirode i raskoš koja će se dogoditi u prirodi u narednim mjesecima.

Proljetnice su iznimno važne u ekosustavu, jer svojim peludom i nektarom prehranjuju kukce, najčešće različite vrste leptira i pčela tek izišle iz svojih skrovišta, dajući im mogućnost preživljavanja do pojave cvjetova ostalih biljaka. Zbog svojih privlačnih i mirisnih cvjetova upotrebljavaju se i u proizvodnji parfema, cvjećarstvu, hortikulturi, kulinarstvu, zatim u medicinske svrhe i drugo. Nažalost, mnoge proljetnice izravno su ugrožene čovjekovim djelovanjem, te su uglavnom i zaštićene. Stoga ih treba vrlo oprezno brati, jer im prijeti izumiranje.

Visibaba je vjesnik proljeća koji najranije cvjeta, već pod snijegom u siječnju i veljači. Ima duguljaste svijetlozelene ili plavozelene listove i obješene cvjetove koji ju čine prepoznatljivom. Danas je poznato preko 20 različitih vrsta visibaba. U Hrvatskoj i Srbiji je zakonom zaštićena.

Jaglac spada među najranije proljetnice. Cvjetovi su mu prepoznatljive jarko žute boje, a listovi su prizemni i složeni u rozetu. Na svijetu postoji više od 400 vrsta jaglaca. Smatra se jednim od najbogatijih izvora vitamina C. Dugo se koristi i u narodnoj medicini. Od cvjetova i listova može se dobiti sirup ili čaj, cvjetovi se dodaju kao ukras salatama, a ušećerenim i fermentiranim cvjetovima dobiva se »jaglacovo vino«. Jaglac je i simbol prve ljubavi, a kad mladić djevojci pokloni jaglace, poručuje joj da ju obožava.

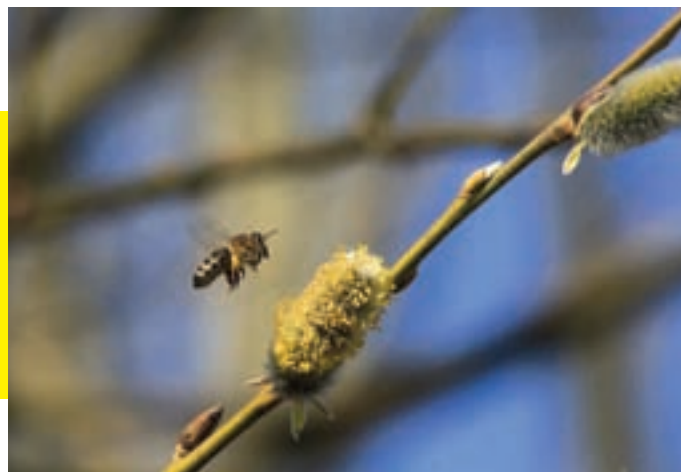
Šafran se nakon visibaba javlja na travnjacima i šumarcima. Cvjetovi šafrana visokog 8 do 15 cm u proljeće su žuti, ljubičasti i bijeli. Ne uspijeva u sjeni, voli svijetle, prozračne šume i proplanke. Cvijet se ujutro otvara, a navečer zatvara. Cvate svega tri sedmice godišnje i to ga čini posebnim, ali i najskupljim začinom na svijetu. Za kilogram ovog začina potrebno je ubrati oko 80.000 do 150.000 cvjetova. Aromatičan je i ljekovit. Koristi se za bojenje hrane.

Ljubica raste na osunčanim brdskim pašnjacima i livadama, a svojim mirisom privlači kukce. Prepoznatljiva je po nježnim cvjetićima većinom ljubičaste, ali i bijele boje te listova srcolikog oblika. Ljekovita je. Simbol je hrabrosti, skromnosti i tajne ljubavi. Uz nju se još od antičkog doba vežu mnoge priče i legende.

Babino uvo se pojavljuje kada prvi sunčevi zraci ugriju tlo. Izrasta na opalim grančicama i zacrveni se tako jarko u nekom skrivenom kutku pod lišćem da je nemoguće ne primijetiti ju. Spada u zaštićene vrste, a u davna vremena djevojke su je koristile da zarumene svoje obraze.

Vrba iva (cicamaca) počinje cvjetati tijekom prve polovice ožujka i pčelama je prva prava hrana nakon duge zime. Prepoznatljive su po svojim mekanim čupavim izdancima koji podsjećaju na neakve vaticke. Mnogima je ovo omiljena proljetnica, a nosimo ih u crkvu na blagdan Cvjetnice te na grobove naših dragih, a blagoslovljene čuvamo u domovima.

Zvončić ili **proljetni drijemovac** pripada ranim proljetnicama. Javlja se s prvim toplim sunčevim zrakama krajem veljače i početkom ožujka, ovisno o meteorološkim prilikama. Liči na visibabu. Glavica mu sneno pada iznad zemlje. Latice su bijele, nježne, a prepoznatljivi pečat daje im zelenožuta točkica pri dnu. Ima prekrasan miris. Otrovan je, ali se istražuje njegovo povoljno djelovanje za liječenje određenih neizlječivih bolesti. Zaštićena je vrsta, pa ga smijete samo gledati, ali ne i brati – radije ga fotografirajte.

Rachel Williams:

Atlas pustolovina

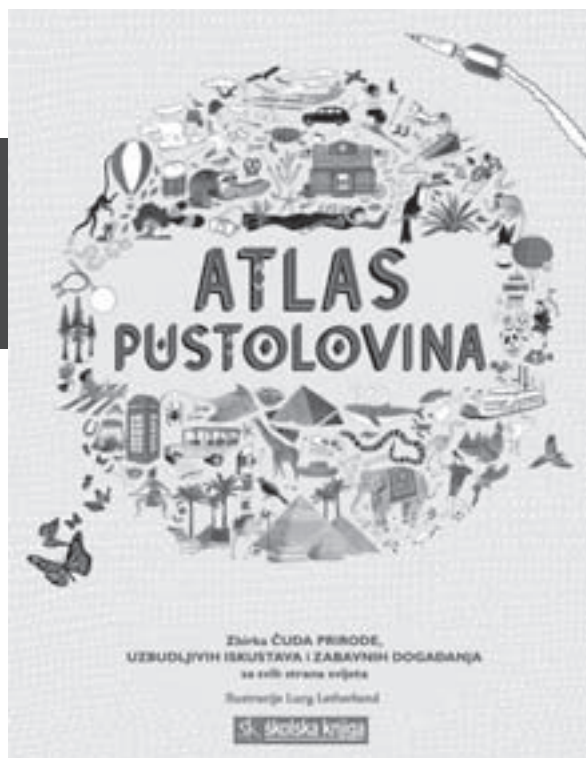
Kada biste mogli otputovati bilo kamo, kamo biste otišli? Na safari rije-
kom Zambezi.

Kada biste mogli raditi što god poželite, što biste radili? Kupali se sa slonovima na Tajlandu.

Kada biste mogli vidjeti što god poželite, što biste željeli vidjeti? Pingvine na Antarktici.

Samo su neki od prijedloga koje ćete dobiti ako uzmete u ruke knjigu *Atlas pustolovina*.

Atlas pustolovina zbirka je čuda prirode, uzbudljivih iskustava i zabavnih događanja sa svih strana svijeta. S njim možete istražiti svih sedam kontinenata sa stotinama aktivnosti i izazova. Posebno može biti interesantna i od koristi sada kada zbog pandemije ne možemo putovati. Ali zato postoje knjige kao ova koje će vas povesti na put oko svijeta, osloboditi vaš pustolovni duh i prirodnu znatiželju. Stoga, pridružite se dječaku i djevojčici koji obilaze više od 30 odredišta i na svakoj stranici otkrijte stotine zanimljivosti koje valja vidjeti i činjenica koje je korisno naučiti.

stiholjupci

Visibaba

U zaklonu ispred brijega
Otopi se grumen snijega.

A iz snijega cvjetic viri –
Gleda otkud vjetar piri...

Provirio zvončić nježni –
Odgrnuo pokrov snježni,

Pa zazvoni:

– Bam

– Bam

– Bam...

Sve se bjelji bijeli dan.

Pa zadinda:

– Din

– Din

– Din...

Izdaleka vrati jeka
Opet isti tihi zvon –

-Din

-Bam

-Don

-Bam

-Din

-Don...

Stanislav Femenić

Rič o priliki

Ja sam prilika. U čistoj sobi na zidu kraj pendžera – prilike s dvi strane: Srce Isusovo i Srce Marijino. Najveće sam blago salašara!

Ja sam prilika. Već kad me s vrata kogod od čeljadi vidi – lakše mu. Križa se i siti – Srce Isusovo svakog ljubi do smrti na križu. Srce Marijino – moli Boga dragog za nas do vika.

Ja sam prilika. Kad me vidiš, drago dite, nakloni se i s par riči iz srca pomoli za Papu i Crkvu i narod naš rvacki i sve naše obitelji, za sirote i same i bolesne i umiruće i pokojne i za sve ljude na svitu! Tako čuvaš – najveće blago salašara!

PRILIKA – 1. prigoda; zgoda da se što učini 2. slika (svetačka); oblik; obličje

ČISTA SOBA – prostorija na salašu, soba u kojoj se čuva posteljina, odijelo, svete slike, šlingeraj...

PENDŽER – prozor

ČELJAD – ukućani, domaće osoblje; obitelj; puk, svjetina

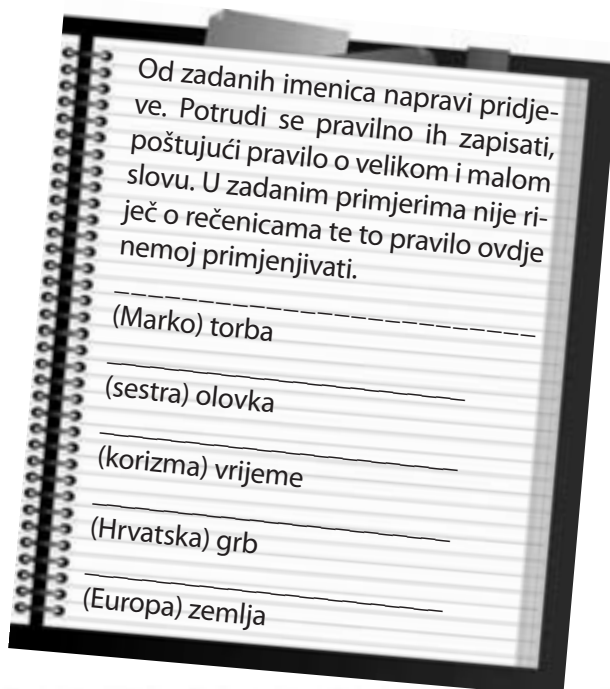
HRVATSKI JEZIK

Piše: Mirjana Crnković

Pridjevi na -ski, -ški, -čki, -ni, -ji

Opisni pridjevi koji se završavaju nastavcima -ski, -ški, -čki, -ni, -ji pišu se malim slovom.

Ponekad nam se učini da je riječ suviše važna da bismo ju pisali malim slovom, pa zbog toga pogrešno zapisujemo velikim slovom. Najčešće griješimo kad zapisujemo pridjev uskrnsni, jer znamo da nam je Uskrs jako važan blagdan. No, Uskrs je imenica pa se zato piše velikim slovom, a uskrnsni je pridjev, on samo opisuje nešto te se zbog toga zapisuje malim slovom. Ipak, posvojni pridjevi, koji se tiču pripadanje nečega nekoj osobi, pisat će se velikim slovom, na primjer Isusovo.

UPOZNAJMO VRŠNJAKE

Zovem se **Matea Radičev**

Učenica sam prvog razreda OŠ Moša Pijade u Bregu.

Obitelj: tata **Marin** (38), mama **Ivana** (33), i brat **Dali-**
bor (11).

ILI – ILLI:

slano / slatko
voće / čokolada
kompjutor / **društvena igra**
stan / **kuća**
tenisice / cipele
meso / povrće
zima / **ljet**
dan / noć
pješačenje / **bicikl**
žuta/ plava
animirani film / knjiga

tamburaši / **zabavljaci**
pjevanje / **plesanje**
pizza / paprikaš
kemijska / **olovka**
čokolada / **vanila**
gazirano / **negazirano**
zec / mačka
selo / grad
košarka / vaterpolo
kazalište / **film**
jesti / kuhati

PREPORUČAM:

knjiga:
Štrumpfovi

pjevač:
Saša Kovačević

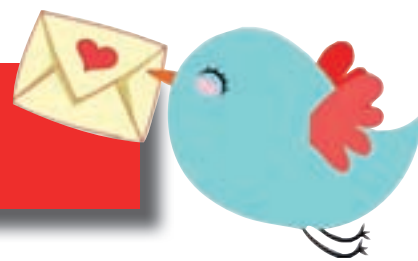
pjesma:
Živim da te volim

film:
Ledeno doba 1, 2, 3

kompjutorska igrica:
fortnite

Volim: ponija
Ne volim: voziti rolere

NP Brijuni je 6. nacionalni park u Hrvatskoj (osnovan 27. 10. 1983.) zahvaljujući svojoj razvedenoj obali, bogatoj povijesti, raznovrsnoj flori i fauni, zbog čega Brijune znaju zvati »raj na Zemlji«. Nalazi se tik uz istarsku obalu i sastoji se od 14 otoka i otočića ukupne površine 33,9 km². Dva najveća otoka su Veliki Brijun (7 km²) i Mali Brijun (1,7 km²), a manji su Sveti Marko, Gaz, Okrugljak, Šupin, Šupinić, Galija, Grunj, Vanga, Madona, Vrsar, Kozada i Sveti Jerolim.

Stanovništvo u povijesti: prvi žitelji u 3. tisućljeću prije Krista (ratari, stočari, lovci i ribolovci) ilirsko pleme Histri (po kojima je Istra i dobila ime) u 1. tisućljeću pr. Kr. – Rimljani, Bizantinci (od 6. do 8. st.).

morske ptice: crnogrlji i crvenogrlji plijenor, morski vranac, te dugokljuna i crvenokljuna čigra i vodomar), a od divljači: jelen lopatar, aksis i muflon, te zec i pauni.

OVO MORAŠ VIDJETI: 1. SAFARI PARK (slonica Lanka, zebre, ljame, indijske krave, nojevi i pauni, ali i istarska goveda »boškarini«, istarske ovce »pramenke«, magarci i koze); 2. MASLINA STARA 1.600 GODINA (još uvijek donosi oko 30 kg izvrsnog ploda godišnje); 3. KASTRUM (rustična vila izrasla u naselje s kućama); 4. OTISCI DINOSAURA (više od 200 otisaka stopa na četiri lokaliteta Velikog Brijuna te na otocima Vangi, Galiji i Vrsaru); 5. RASKOŠNA RIMSKA VILA u prekrasnoj uvali Verige (ostaci vile i šetnice starih Rimljana); 6. CRKVA SV. MARIJE iz 6. st. s velikim grobljem i benediktinskim samostanom; 7. PREKRASAN VRT na površini od 17.000 m²; 8. STAZA DOBRIH VIBRACIJA – (s umjetničkim klupama, ležaljka, ljuljačkama, informativne ploče koje otkrivaju tajne Brijuna); 9. KUĆA ZA BRODICE – izgrađena 1902. godine i 10. KUPELWIESEROV MIR – grob obitelji zaslužne za uređenje Brijuna.

NAUČILE SMO: PODMORJE – očuvani i promjenljivi raznovrsni podvodni krajolici hladnog i plitkog mora bogato životom! BILJKE – Uz najzastupljeniji hrast crniku, tu su važne autohtone (tipične za mjesto) mediteranske biljke (zelenika, planika, mirta, smrdljika i tršlje, veliki vrijes, crni jasen i lovor) te očuvane mnoge ugrožene i rijetke biljne vrste (primorska makovica, razne vrste orhideja, slanuše, trava i dr.) ŽIVOTINJE – 2 vrste zelene žabe, te (plaha i neotrovna) zmija, crna poljarica, 2 vrste kornjača: rijetka i ugrožena barska kornjača i unesena vrsta crvenouha kornjača, kao i 18 vrsti (ugroženih i zaštićenih) šišmiša. Tu živi i pjeva 160 vrsta ptica (rijetke

NAJ-MJESTO ZA FOTKANJE: Na rtu Vrbanj uz dinosaura – veliku skulpturu teropoda, grabežljivog mesojeda koji je ovim prostorom šetao prije 125 milijuna godina!

P. S. Prekrasno mjesto, zaista nadahnjujuće: Ana se nije mogla odvojiti od rimske palače, a Iva – sumnja se da u mašti često odlazi u brijunski vrt i na tamošnje šetalište. Pođite i vi!

V. H.

Bela Gabrić

(Verušić, 10. III. 1921. – Subotica, 4. VIII. 2001.)

profesor, kulturni djelatnik, pisac, urednik, skupljač narodnih pjesama

Sa suprugom Amalijom

Rođen sam prije punih sto godina na Verušiću, blizu Subotice. Moj otac se zvao **Lazo**, a majka **Marija**, rođ. **Ti-kvicki**. Išao sam u pučku školu, bila je to salašarska škola na Klisi nedaleko od Subotice, a završio sam ju u gradu. Nakon pet gimnazijskih razreda kod Isusovaca u Travniku maturirao sam u franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Varaždinu. Potom sam na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirao južnoslavenske književnosti, ruski jezik i povijest.

Profesor književnosti i knjižničar

Radio sam kao srednjoškolski profesor u Subotici, a kasnije i kao knjižničar u subotičkoj Gradskoj knjižnici i Gradskom muzeju. Uvijek sam volio knjige, jer su one izvor znanja. Zato sam sudjelovao u brojnim znanstvenim skupovima i uređivao knjige. Uređivao sam i književni časopis *Klasje naših ravni*. Vjerujem da su mnogi od vas vidjeli godišnji kalendar *Subotička Danica*, upravo sam u njemu dugo godina objavljivao svoje tekstove i pregledao tuđe. Pisao sam i za druge časopise.

Narodni običaji su iznimno lijepi i važni

Cijeloga života bio sam vrlo aktivan u društvenom i kulturnom životu. Osobito sam volio *Dužijancu* – naš stoljetni običaj zahvale Bogu za kruh. A jednako tako sam volio i druge običaje koje sam i zapisivao, kao što su polivači, prelo, kraljice... Skupio sam puno kraljičkih pisama – neke djevojčice su bile kraljice za blagdan Duhova, zar ne?

O teškoćama u životu – kratko

Doživio sam i vrlo neugodno iskustvo. O njemu ne volim pričati. No, neki su smatrali da sam bio protiv ljudi koji nisu iste narodnosti kao ja. Kada se otkrilo da nisam ni za što kriv, već sam odslužio i kaznu u zatvoru. Bilo je još ljudi koji su imali takvu nevolju. No, moramo se uvijek hraniti pozitivnim osjećajima i gledati u budućnost.

Spomen-kuća koju i vi poznajete

Skupio sam veliki broj knjiga i napravio vrlo bogatu knjižnicu. Kako sam uređivao knjižnicu **Ivana Kujundžića**, svećenika, poželio sam da sve moje knjige jednog dana budu dostupne generacijama koje dolaze. Zato se danas i u mojoj kući nalaze knjige. Sada je to Spomen-kuća u kojoj su i neki od vas bili. Sjeća li se netko od vas i prvog povijesno-informatičkog kampa? A poslije je i Etnokamp tamo održavan.

Katarina Čeliković

Nagrade i priznanja

Papa **Ivan Pavao II.** odlikovao je **Belu Gabrića** za zasluge u duhovnoj kulturi priznanjem *Pro Ecclesia et Pontifice*. Skupština općine Subotice proglasila ga je 2000. počasnim građaninom Grada Subotice. Njegovo ime nosi Hrvatsko prosvjetno društvo. Svoju kuću darovao je Katoličkoj crkvi, a na IV. *Danima Balinta Vujkova* 2005. ondje je otvorena Spomen-kuća Bele Gabrića. Kuća se nalazi u ulici koja nosi njegovo ime.

Sveti Juraj

- rimski časnik koji je umro mučeničkom smrću za vrijeme **Dioklecijanovog** proгона 303. g. u Kapadociji, časti se 23. travnja

- tijekom stoljeća nastale su mnoge legende, najčešće ga prikazuju kao viteza koji ubija zmaja i spašava princezu

- zbog nepriznavanja poganskih bogova, osudili ga na smrt
- mučili ga na kotaču s noževima, bacili ga u kotao u kojemu je bilo rastopljeno olovo, konji su ga vukli po gradu, ali je svaki puta čudesno ostao živ

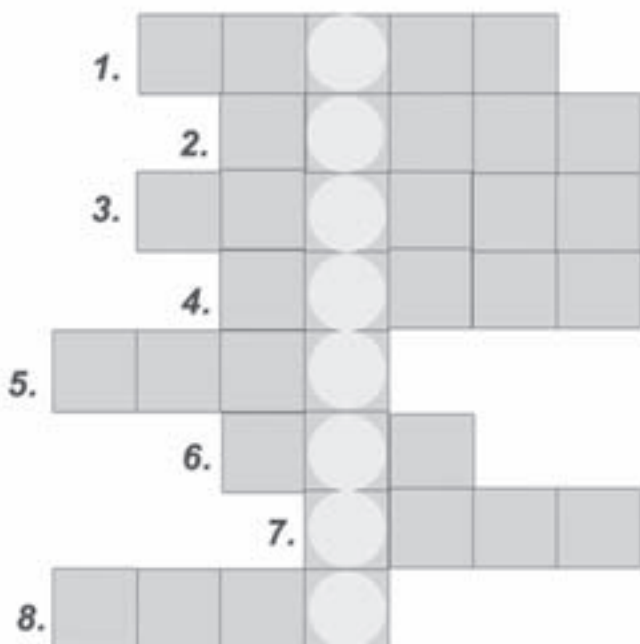
- ipak je ubijen, odrubljena mu je glava, a tijelo raskomadano i bačeno u bunar, a prema legendi, glavu su mu anđeli uzeli iz bunara i odnijeli

- nevjerojatne priče o hrabrosti toga sveca htjele su potaknuti narod na privrženost Bogu, mnogi koji su gledali ovakva mučenja, preobratili su se na kršćanstvo

- štiju ga katolici, pravoslavci i muslimani, a posebno ga štiju Romi

- zaštitnik je zemlje, usjeva, zelenila (zeleni Juraj), stoke (posebno konja), pastira, ratara, križara, vojnika i svih obrta vezanih uz ratovanje, od zaraznih bolesti, opasnosti na moru, ratu, pred sudom i uopće u svim životnim opasnostima

Promatrajući sliku riješi križaljku, a u označenim poljima ćeš dobiti ime žene koja se spominje u šestoj postaji križnog puta.

SLAVIMO IMENDAN

21. ožujka – Vesna

22. ožujka – Lea

26. ožujka – Emanuel

27. ožujka – Lidija

28. ožujka – Sonja

30. ožujka – Vlatko, Viktor

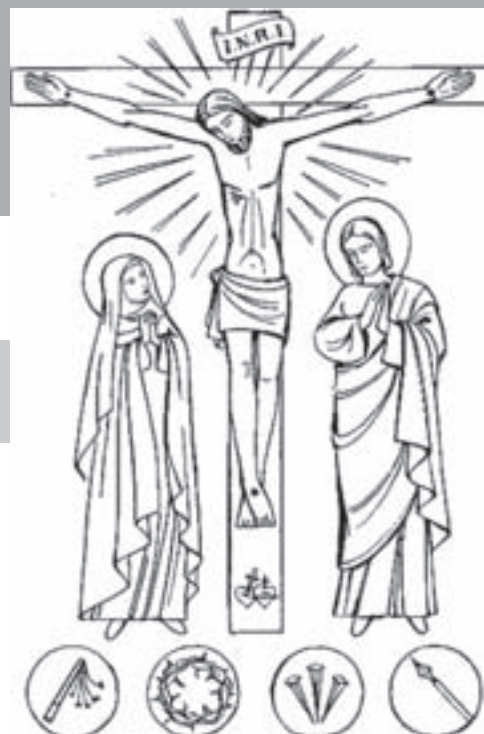
5. travnja – Vinko

10. travnja – Sunčica

16. travnja – Bernardica

19. travnja – Ema, Leon

23. travnja – Juraj, Jure, Đuro, Đurđica

1. S time su proboli Isusove ruke i noge

2. Dan Isusove smrti

3. Žena kraj Isusova križa

4. Njime je proboden Isusov bok

5. Apostol pokraj Isusa

6. Njime je Isus primao udarce po tijelu

7. Na njemu je razapet Isus

8. Na Isusovu glavu su stavili krunu od...

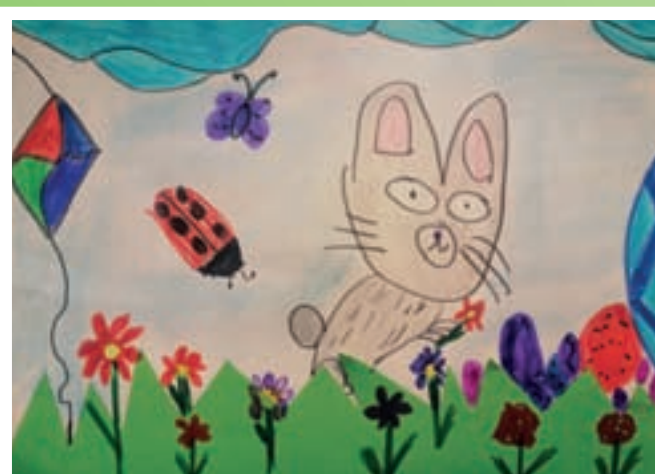
Aleksa Šantor 4.b – OŠ 22. oktobar, Monoštor

Anja Savadinović, 4.b –
OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

Hana Šimunović, 3.b – OŠ Aleksa Šantić, Vajska

Andrej Kopunović Legetin, 1.r – OŠ Pionir, Žednik

Sofija Kovačević 1.4 – OŠ Matko Vuković, Subotica

Siniša Ilić, 5.b – OŠ Aleksa Šantić, Vajska

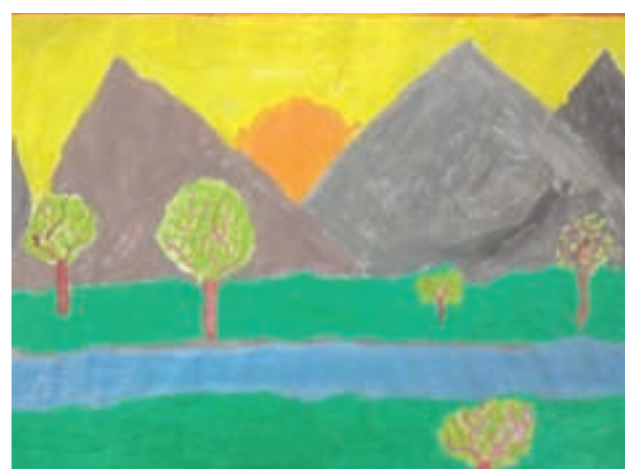
Ivana Stantić, 1.e –
OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna

Martin Dulić, 3.b –
OŠ Vladimir Nazor, Đurđin

Iva Zlatar, 4.b – OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

Ivona Pejak 4.b – OŠ 22. oktobar, Monoštor

Milica Šarković 4.b – OŠ 22. oktobar, Monoštor

Viktorija Mihaljev, 4.a – OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

SCENA PRVA: Prvi miris proljeća u Sari uvijek budi neku posebnu snagu i radost. Koliko god je »down«, ne može biti imuna na prve procvale grane voćaka

i proljetnice koje vire iz trave.

Točnije rečeno – Sara se u proljeće uvijek zaljubi!

Tu tajnu ona

naravno st-
rogo čuva,

jer zna

koliko

bi je

frendice

i »fren-

dice« zaf-

rkavale. Mama

nekako nasluti to, jer

Sara tad pjeva u četku za

kosu i pleše po kući kad je

ne vide – kako mama zna da

ona to radi, nikad neće otkri-

ti! Također – to je vrijeme kad

se Sara češće »unjuška« kod

mame i tate dok gledaju ser-

iju ili film. Također – odjed-

nom počinje davati puse

za laku noć i mami i tati (oni

su dovoljno mudri da šute i »trpe« –

znaju oni da to nije zauvijek pa uživaju!).

Također – počinje ponovno pisati dnevnik...

SCENA DRUGA: Jura naprotiv uopće nije »proljetni tip«. Od kad je bio klinac ima alergiju na pelud drveća. Kihanje, šmrcaje, brisanje nosa – po stotinu puta na dan. Žuri doma čak i kad nije gladan, jer vani je – grozno. Ta soba u koju uđe nakon večere i kratke spike sa starcima – djeluje olakšavajuće. Alergija ga budi i ustaje rano jer je zrak bolji. Zato i noću ranije leže – ali ne bez par »gejmova«. »Witcher« naravno. Ali – »Witcher« nije isti. Puno je bolji!

Neki novi ljudi igraju. Igraju i – cure. Točnije – jedna cura. Ksenija. Ksenija je skroz cool. Igra bolje od njega (neće to reći njoj, ali – to je istina). Prvo joj se divio kao extra gejmerici. Onda su počeli »chatat«. O igrici – naravno. Ali – riječ po riječ i... Prate se na instiću. Tad je vidio kako ona izgleda. Vidio i – zanijemio. Jer – premda je on dosad mislio da su crvenokose najljepše, ova mala crna je – izdominirala. Mlađa od njega, a igra bolje. U biti – jedino je igrice i zanimaju. Kakva cura! Baš kakva mu (jedino takva!) sad treba....

SCENA TREĆA: Sara pojma nema o Jurinim zdravstvenim problemima. U školi ga vidi izdaleka i dok nađe način da mu se neprimjetno približi – on je već negdje nestao. Učionica ili wc – sve neka mjesta gdje joj je glupo da ga slijedi i kao slučajno počne priču. Mora slučajno, jer joj je jasno da neće pričati s njom kao prije. Stoga je nešto vuče da otkrije – razlog. Ide van navečer i šeće oko njihove zgrade. Možda ga sretne ili – što zna. Nešto sazna. Ali kako? Desilo se! Proljeće – djeluje! Jure je jednu večer otvorio prozor da uđe zrak kad se pelud slegao. Sara ga je čula – bio je preglasen, jer je imao slušalice. Nitko na svijetu ne može u svakom trenutku kontrolirati jačinu svog glasa – osobito kad pobjeđuje ili gubi u igri! Čula je – jasno kao noć (budući da je bilo već oko 21h) – Jurine riječi. »Ksenija – koja si ti kraljica! Obožavam te!...« Malo se ukipila. Ipak – shvatila je... Proljeće djeluje – na svakoga...

V. H.

VOLIM VOJVODINU

Do sada smo vam postavili više od 250 pitanja o našoj lijepoj Vojvodini a imamo i nova. Pa, krenimo.

1. U kom vojvođanskom mjestu se nalazi najveća fazanerijska na Balkanu?

- a) u Baču
- b) u Pančevu
- c) u Sotu
- d) u Vršcu

U ovoj najvećoj fazaneriji na Balkanu koja uspješno radi više od pola stoljeća godišnje se odgoji više od 200.000 fazana za koja su zainteresirana i naša i europska lovačka društva. Prostire se na 46 hektara od čega 26 hektara čine volijere za uzgoj i podivljavanje fazana.

3. Po kojoj vrsti voća je poznat Feketić?

- a) višnja
- b) kruška
- c) breskva
- d) jagoda

U selu Feketić uzgaja se posebna autohtona sorta voća u čiju se čast više od desetljeća i pol organiziraju i dani ovog priznatog feketičkog voća od kojeg se prave i razni domaći proizvodi.

2. Što je na šokačkom govoru »kukulj«?

- a) lavor
- b) punđa
- c) obuća
- d) pregača

Kako biste lakše mogli riješiti ovo pitanje, možda vam može pomoći sljedeća rečenica koju su znale govoriti žene iz Sonte: »Ima slabu kiku, al' cop je popravijo kukulj«.

4. Koju obljetnicu rođenja Bele Gabrića obilježavamo ove godine?

- a) 50.
- b) 75.
- c) 100.
- d) 125.

Istaknuti hrvatski kulturni djelatnik Bela Gabrić rođen je 10. ožujka na verušićkom salašu, nedaleko od Subotice. Među ostalim, radio je kao nastavnik materinjeg hrvatskog jezika, povijesti i ruskog jezika, kao bibliograf u subotičkoj Gradskoj knjižnici, a posebnu je pažnju posvetio književnom i istraživačkom radu vezanom za Hrvate u Bačkoj.

LJUBAV

Učiteljica je đacima na satu govorila o ljubavi; kako može biti velika, plemenita, svestrana...

Može se voliti puno toga, nekoga ili nešto i za domaći zadatak im je zadala da svako nacrtaju koga ili što voli najviše.

Mirjana i Ljiljana su bile sestre blizanke, puno su se volile i često svađale, al bi u potrebi uvijek jedna drugu ipak štatile.

Kada su došle kući, mrzilo ih je učiti pa su se posli ručka sigrale. Kad ih je mama opomenila da izrade domaće zadatke, rekle su da nemaju ništa i nastavile sa sigrom.

Navečer su ipak odlučile nešto nacrtati, ali su se mučile što. Mirjana je kazala da će nacrtati nju, a Ljiljana opet Mirjanu i uzele su blok pa počele. Nisu baš bile naročito vište u crtanju te su jedna drugoj prigovarale da su ružno ispale i posvađale se oko toga.

Onda je Ljiljana pocipala list i kazala da će nacrtati tortu jer je jako voli isti, a Mirjana je kazala da će baš ostaviti svoj crtež, mada joj se ne dopada. Ljiljanina torta je ispala vrlo lipo. Nacrtala joj je smeđi veh kao da je čokolada i ukasila cvetićima crvene boje.

Ostavila je crtež na astalu i otišla se spremati na spavanje. Nije spremila boje ni vodu u kojoj je prala svoju četkicu. Kako bi bolje pogledala sestrinu nacrtanu tortu, Mirjana je povukla list, a voda je pljusnula po njemu. Brzo je pokušala upiti vodu sa crteža, ali torta se već zamazala. Malo se uplašila, al je odlučila ćutati, stavila list u blok i otišla spavati.

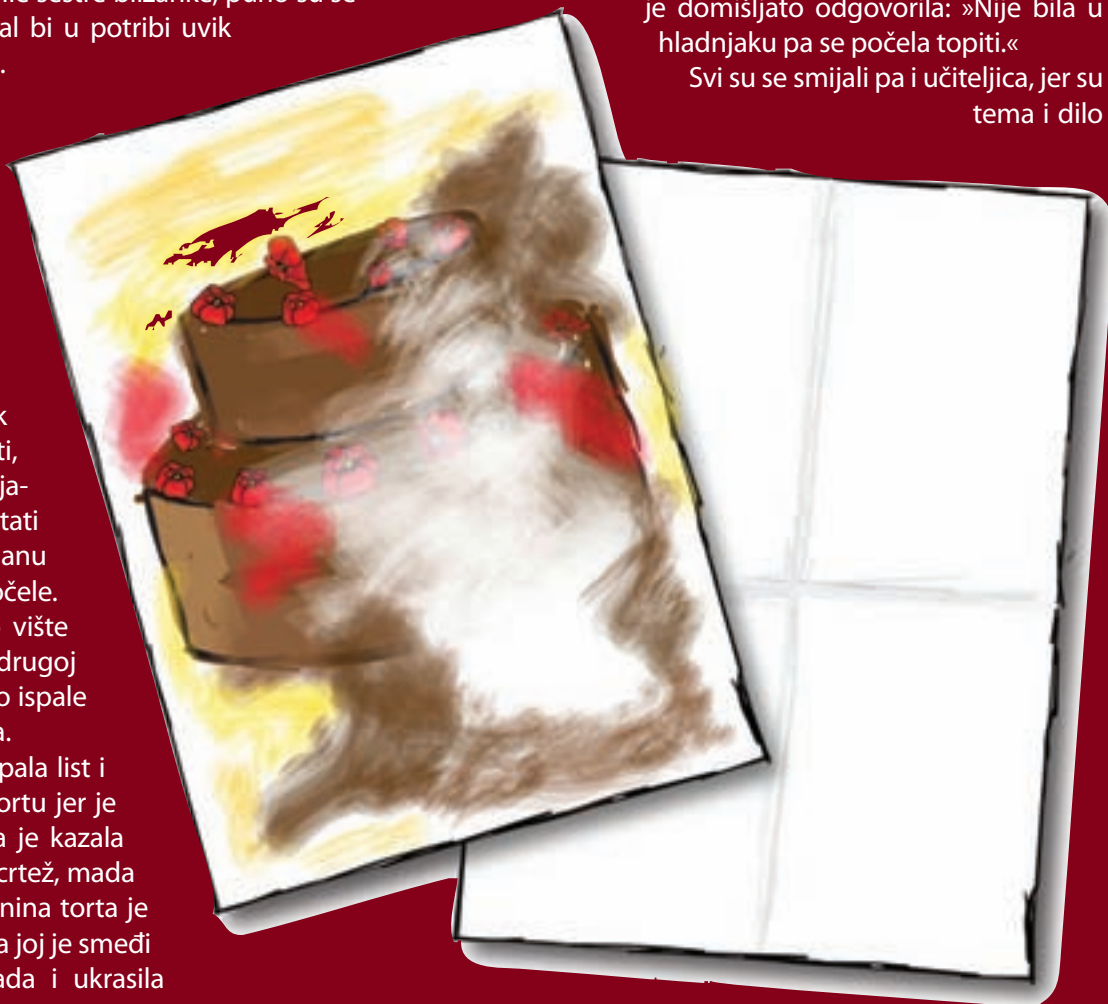
Kad je Ljiljana završila u kupaoni, uzela je sestrin crtež sebe iz sestrinog bloka, savila ga i gurnula u ladicu astala pa otišla u svoj krevet.

Ujutro su se obe uspavale te su na brzinu sve obavile. Zgrabile su svoje blokove i torbe i otišle u školu još srdite

jedna na drugu, ali i svaka u brizi kako će se koja iznenaditi.

Đaci su redom pokazivali svoje crteže i objašnjavali učiteljici zašto najviše vole baš to što su nacrtali. Kada je došao red na Ljiljanu, otvorila je blok i zgranuta vidila svoju razmazanu tortu. Učiteljica ju je pogledala i pitala šta je to nacrtala. U ljutnji je bila optužiti sestru, ali se sitala šta je i ona uradila te je mirno kazala da je nacrtala svoju omiljenu čokoladnu tortu. Učiteljica ju je onda pitala zašto je tako razmazano, a ona je domišljato odgovorila: »Nije bila u hladnjaku pa se počela topiti.«

Svi su se smijali pa i učiteljica, jer su tema i dilo

ipak bili u redu.

Onda je Mirjana sva važna otvorila svoj blok i zapanjeno ugledala praznu hartiju. Mislila je da će zaplakati, ali se suzdržala. Kada ju je učiteljica upitala di je crtež, s mukom se uzdržala svesna svoje i sestrine zloće, pa odgovorila: »Ništa, ja ne volim ništa i nikoga!«

U tom trenu je zvonilo za kraj sata, a i učiteljica je, poznavajući ih, shvatila šta im se dogodilo. Na putu do kuće su se pomirile i vragolasto kikitale.

Katarina Firanj

HRCKOVE MOZGALICE

1. Od ponuđenih slova otkrij dva proljetna mjeseca: _____ i _____

A A R T N J V

NJ B V I S A

2. Zeko se pripremao za ukrašavanje pisanica. Kupio je crvene, plave i žute boje. Koje boje je morao pomiješati (od navedenih) kako bi dobio:

LJUBIČASTU _____ i _____

NARANČASTU _____ i _____

ZELENU _____ i _____

3. Povrtlar Vedran prodavao je na tržnici povrće. Prodaja je toga dana dobro išla, ali ipak mu je ostalo nekih proizvoda koji se nisu prodali. Izračunaj koliko je prodao proizvoda i koliko je novaca zaradio.

Tu ide tablica

PROIZVOD	NA TRŽNICU JE ODNIO	PRODAO JE	KOLIKO JE OSTALO	CIJENA	ZARADA
SALATA	120 KOM	97 KOM		50 din	
CELER	50 KOM	36 KOM		45 din	
MRKVA	77 VEZA	74 VEZE		40 din	
PORILUK	46 KOM	42 KOM		30 din	
ROTKVICA	65 VEZA	59 VEZA		45 din	
MLADI LUK	49 VEZA	40 VEZA		35 din	
HREN	15 TEGLICA	15 TEGLICA		200din	

Ukupno je zaradio: _____

4. Otkrij na kom je jeziku napisana česitka za Uskrs i poveži crtom!

Sretan Uskrs!
Happy Easter!
Hristos Voskrese!
Buona Pasqua!
Kelelemes Húsvéti Ünnepeket!
Frohe Ostern!

talijanski jezik
srpski jezik
engleski jezik
mađarski jezik
njemački jezik
hrvatski jezik

Učenici OŠ *Ivan Milutinović* u projektu **Povratak korijenima**

Učenici OŠ *Ivan Milutinović* sudjeluju u projektu Erasmus+KA 229, pod nazivom *Povratak korijenima*. Ovaj projekt okuplja pripadnike hrvatskih nacionalnih manjina koje žive u Italiji, Srbiji i Austriji. Projekt su osmislili djelatnici škole *Bakar* u Hrvatskoj i povezali nacionalne manjine s domovinom. Projektni tim u ovoj subotičkoj školi čine djelatnici: **Nataša Pastva, Marina Kovač, Marica Skenderović, Jelena Vidaković Mukić i Sanja Dulić** uz pomoć ravnatelja **Ivana Stipića**.

Projekt će trajati dvije godine i sastojat će se od četiri susreta učenika i nastavnika s ciljem bogatu tradiciju naših predaka prenijeti na mlađe generacije.

HRCKOVI DETEKTIVI

Točan odgovor iz prošlog broja:
Leptir, bubamara, skakavac, pčela...

Nagrađeni detektivi:

Matea Cvijanov – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Mihaela Elek – OŠ *Ivan Milutinović*, Mala Bosna
Lara Mrkaljević – OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin
Milan Mikulić – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Martin Dulić – OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin
Martina Tikvicki – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Lana Poturica – OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta
Antonija I. Ivandekić – vrtić *Marija Petković-Sunčica*, Subotica
Sofija Kovačević – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Roko Piuković – OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica

Čitam i skitam

Kviz Gradske knjižnice Subotica *Čitam i skitam* pod sloganom *Gdje god nađeš zgodna mjesta, tu drvo posadi* je u samoj završnici. Pravila su identična kao i prethodnih godina: potrebno je pročitati ponuđene tekstove i proučiti određene online izvore posvećene drveću koji se nalaze na mrežnoj stranici <http://www.subiblioteka.rs/hr/kviz-citam-i-skitam/> te točno popuniti online upitnik najkasnije do 31. ožujka 2021. godine. Izvlačenje nagrada bit će 6. travnja kada će biti obilježen Međunarodni dan knjige za djecu. Tijekom trajanja kviza omogućeno je učlanjenje i obnova članstva po cijeni od 300 dinara.

Nagradno pitanje:
Prije koliko godina je rođen Bela Gabrić?

Čitanjem do zvijezda

Međuškolska razina projekta za poticanje čitanja i kreativnosti *Čitanjem do zvijezda* za učenike subotičkih osnovnih škola održana je 3. ožujka, u Gradskoj knjižnici Subotica. Učenici viših razreda koji pohađaju cjelovitu nastavu na hrvatskom jeziku natjecali su se u dvije kategorije: kvizu znanja i kreativnom uratku – plakatu. Na državnu razinu, plasirali su se učenici koji su osvojili prvo i drugo mjesto. U kvizu znanja prvo i drugo mjesto pripalo je OŠ *Matko Vuković*, a pobjedničku ekipu činili su: **Iva Molnar, Aleksandar Vojnić Purčar i Ivona Stantić**. Drugo mjesto osvojila je sljedeća ekipa: **Lucija Horvacki, Lea Vojnić i Franjo Rudinski**. Mentorica obje skupine je prof. **Mirjana Crnković**.

Kada su u pitanju kreativni uradci – plakati, na dalje natjecanju plasirali su se **Sara Dulić i Julija Mrkaljević** iz OŠ *Vladimir Nazor* iz Đurđina, a njihova mentorica je prof. **Monika Ivanović**. Drugo mjesto pripalo je **Dejanu Radakoviću** iz OŠ *Matko Vuković* Subotica, mentorica prof. **Mirjana Crnković**.

KUPON

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

Josipin voćni ljubimac

Priprema:

1. Naranču izrežite na kolutove. Posložite tri koluta na tanjur. Od ostalih kolutova izrežite uši, noge i rep psu.
2. Od corn flakesa i suhih grožđica napravite oči, a od čokolade obrve. Od grožđica i mueslija napravite bradu i usta.
3. Ostatak mueslija pospite po tanjuru kao zemlju.

Dobar tek!

Josipinog voćnog ljubimca je za vas pripremila **Josipa Kutuzov**. Josipa je učenica drugog razreda OŠ Matko Vuković u Subotici. Jako voli životinje, napose konje i pse. Druželjubiva je, a omiljena knjiga joj je o jednorozima.

Vrijeme pripreve:
6 minuta

Potrebni sastojci:

naranča

čokolada

corn flakes

suhe grožđice

muesli

Moj kućni ljubimac

Mekani zekan

ŽIVOTINJA: Zec

VLASNIK: **Matej Temunović**

Moj zec zove se Mekani. Ja ga hranim, tata mu čisti, pa mu pomažem staviti čistu prostirku u kavez. On je domaća životinja i moj omiljeni kućni ljubimac. Naš Mekani ne jede kao ostali zečevi, mrkvu i kupus, pa ga najčešće hranim granulama za zečeve.

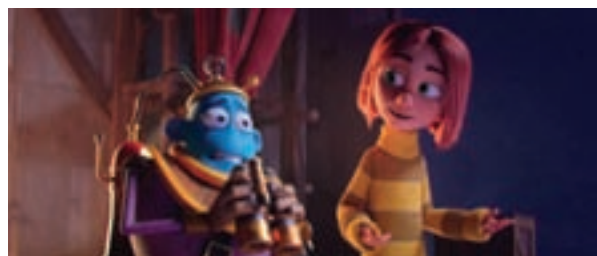

ZANIMLJIVOSTI O ZEČEVIMA

- Živi na svim kontinentima
- Aktivan je noću
- Slabo vidi, ali odlično čuje i njuška
- Boja dlake prilagođava se prirodi u kojoj živi
- Jako je plašljiv
- Brzo trči – do 60 km/h, među najbržim je životinjama na svijetu
- Razmnožava se već od sedmog mjeseca života, nosi zeke 42 dana
- U jednom leglu bude od 1 do 4 zečića, koji sisaju 2 tjedna

TVORNICIA SNOVA

Minnin se život preokrenuo naglavačke kada joj se u dom doselile tatina zaručnica Helena i njezina kći Jenny. Njezina je nova polusestra nepodnošljiva i Minna je radi toga jako nezadovoljna. Želi da je nema! Jedne noći ona otkriva svijet iz mašte u kojem neobični graditelji stvaraju naše snove i otkriva kako njima manipulirati. Ali miješanje u snove ljudi ima strašne posljedice i kad Minna jedne noći ode predaleko, Jenny se više ne može probuditi. Minna mora posljednji put ući u svijet snova kako bi se suočila s onima koje je sama stvorila i kako bi spasila Jenny i svoju novu obitelj.

RAYA I POSLJEDNJI ZMAJ

Davno, u čarobnom gradu Kumandra, ljudi i zmajevi živjeli su zajedno u slozi. Ali kada su zle sile poznate kao Druuni postale prijetnja za sve, zmajevi su, žrtvujući sebe, spasili čovječanstvo. Sada, 500 godina kasnije, ta ista čudovišta su se vratila i na ratnici Rayi je da pronađe posljednjeg zmaja kako bi zauvijek zaustavili Druune. Međutim, tijekom svog putovanja Raya će naučiti da će joj za spas svijeta trebati ipak nešto više od zmajevе magije – neophodno je povjerenje i timski duh prije svega.

U osam smjerova pronadi i precrtaj sljedeće riječi: vitez, tri, bajka, kazalo, brojevi, klaun, basna, cm, krajolik, lektira, spojnica, patuljak, rima, čestitka, gradivo, kuna, oz, govor.

Preostala slova dat će konačno rješenje. Upiši ga u kvadratiće ispod osmosmjerke.

K	B	A	K	T	I	T	S	E	Č
R	A	D	K	A	LJ	U	T	A	P
K	O	Z	A	M	I	R	L	O	Z
I	V	A	A		G	E	O	L	A
L	I	N	C	L	K	G	I	O	C
O	T	U	M	T	O	V	G	V	I
J	E	K	I	A	E	O	K	I	N
A	Z	R	K	J	V	T	L	D	J
R	A	J	O	O	O	R	A	A	O
K	A	R	R	T	A	I	U	R	P
B	B	A	N	S	A	B	N	G	S

--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--

PRONAĐI 10 RAZLIKA I OBOJI

Riješite križaljku prema ponuđenim slikama i u označenim poljima dobit ćete konačno rješenje.

9.

1.

2.

6.

7.

3.

5.

4.

8.

1.

2.

3.

4.

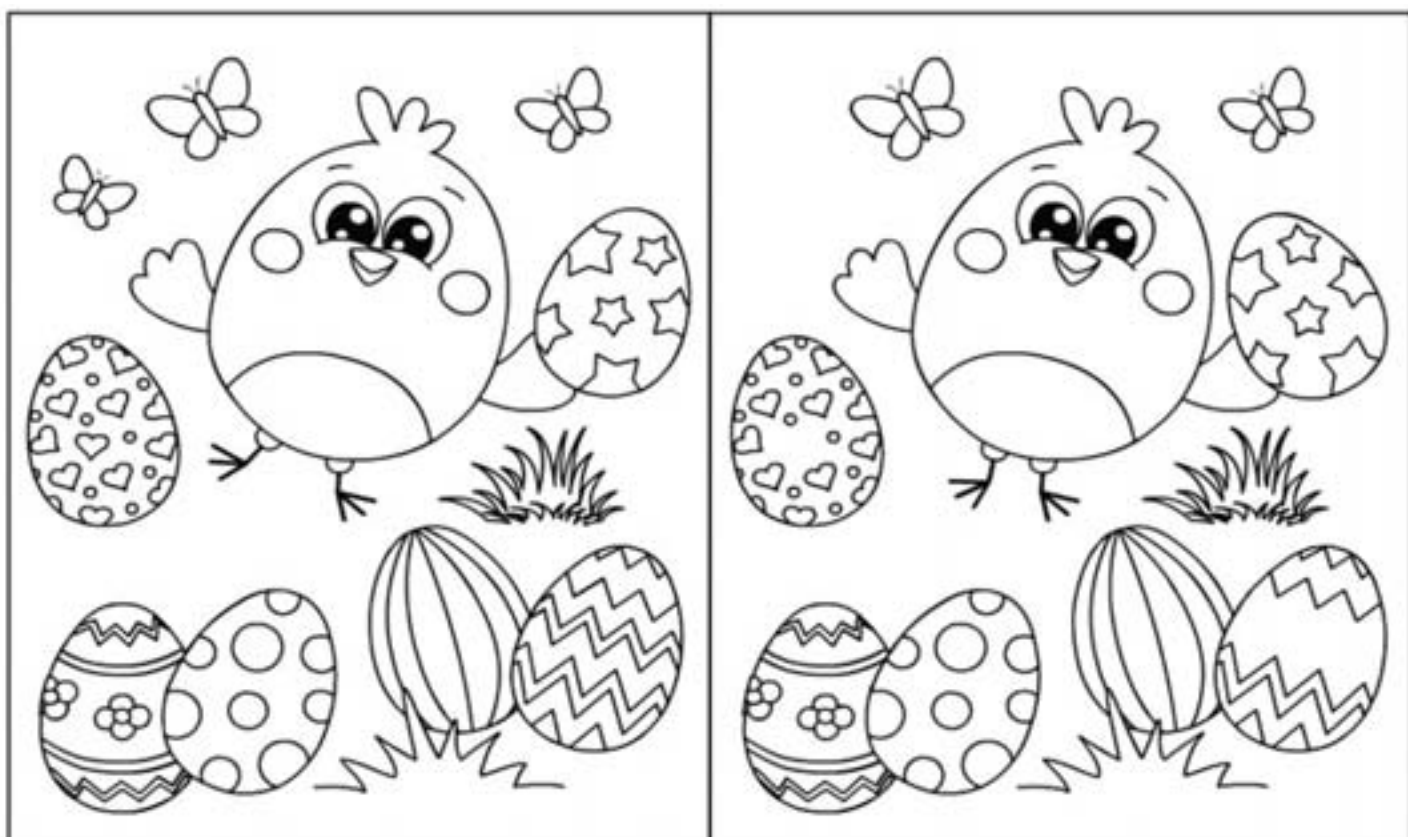
5.

6.

7.

8.

PRONAĐI 5 RAZLIKA I OBOJI

Kada stigne proljeće

Broj 72

Tekst: Slađana

Crtao: Petar

Tikvicki

Ero, što sam rekla? Sigurno treba popraviti bar 3-4 daske na molu.

Možda daske, ali ne ove letvice koje smo donijeli...

Kako god... hajde da popravimo ovo, sezona pećanja samo što nije...

I zašto uopće ovo radimo? Meni izgleda sasvim dobro...

Koji si ti talent za upasti u nevolju...

Malo kasnije

Što reći?

